

Poti povezujejo

Andrea Kostanjevec in Martina Dvornik

11. 2. 2025

Evropski dnevi kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine

„Kar je otrok vsrkal,
ostane končna sestavina
osebnosti.“

Maria Montessori,
Srčkajoci um, str. 98

Samostojno delo otrok.

Ključni elementi pedagogike montessori, ki podpirajo vključevanje aktivnosti kulturne dediščine

- Mešana starost otrok v eni skupini po triadah.
- Individualni kurikulum in formativno spremljanje, ki temeljita na posameznem otroku.
- Strukturirana svoboda, izbira znotraj vnaprej pripravljenega okolja.
- Delo z materiali, ki omogočajo samostojnost, ponovitve, neprekinjeno delo ...
- Samostojnost, samoiniciativnost, osebni interes ... Spodbuja učenje in večja željo po odkrivanju novega, krepi samozavest, sproščenost ...
- Samostojno delo otroka sledi predstavitvi ob materialu.
- Spoštovanje sebe, drugega in okolja.
- Kozmična vzgoja za mir, kultura in tradicija.
- Delo z vizijo, da kar otrok spozna in pozna ceni, spoštuje in vključuje v lastno življenje.

Šolska soba prve triade.

Kako tokrat do ideje?

- Montessori izobraževanje v tujini nama je omogočalo navezati stike s predstavnico šole v Latviji.
- Regionalno srečanje v Celju nama je dalo usmeritev glede na temo.
- Potovanje v Latvijo in opazovanje v montessori šoli v Rigi nam je omogočalo povezovanje s tujino, kjer sedaj gradimo mostove tako med učitelji kakor med učenci.
- Načrtovanje aktivnosti glede na pridobljene informacije in že ustvarjene povezave. Povabilo k sodelovanju gostov ter organizacija dneva za celotno skupnost.
- Preverjanje danih možnosti v naši ustanovi ter prijava dogodkov.
- Priprava podrobnosti ter pričetek nekaterih aktivnosti že pred samim TKD: dopisovanje, obiski Aškerčeve domačije, spodbuda za potopisno predavanje ...

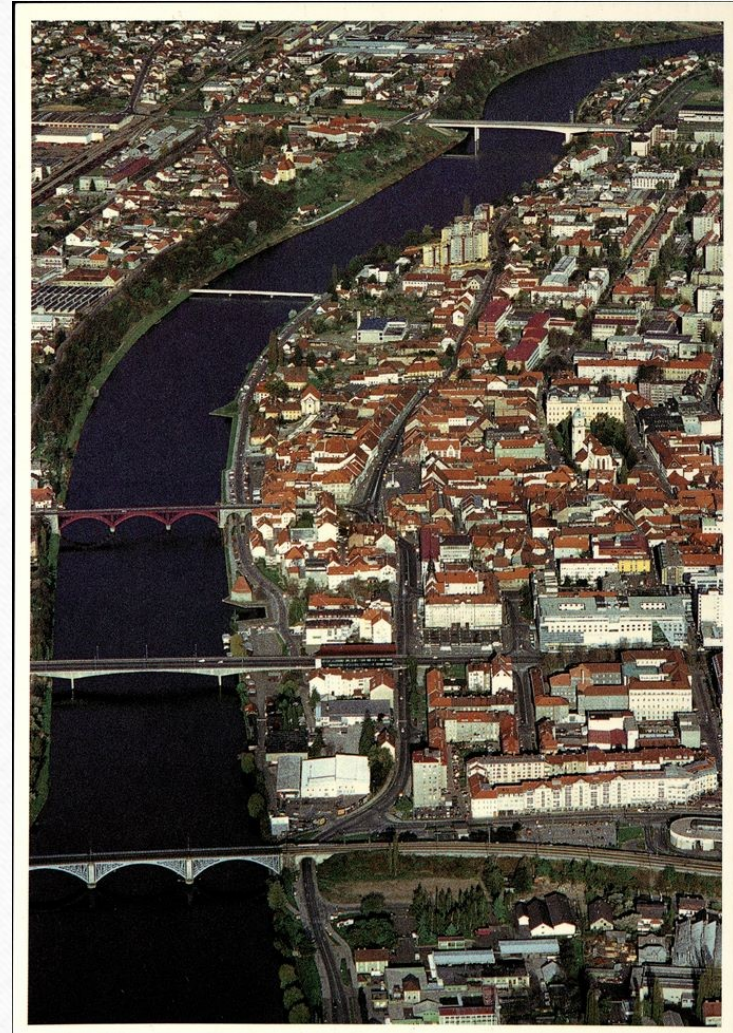

Izobraževanje na Nizozemskem.

Naše aktivnosti

Raziskovanje mostov v mestu Maribor

- Uvodni pogovor z vodičko
- Sprehod po mestu Maribor in ogled mostov
- Raziskovanje literature
- Obisk domoznanskega oddelka UKM, zbirka drobnih tiskov
- Ustvarjanje modelov izbranega mostu
- Oblikovanje gradiva za pripravo razstave
- Postavitev razstave in otvoritev le-te

Mostovi so in bodo povezovali ljudi na obeh bregovih reke Drave. Vir: Zbirka drobnih tiskov UKM.

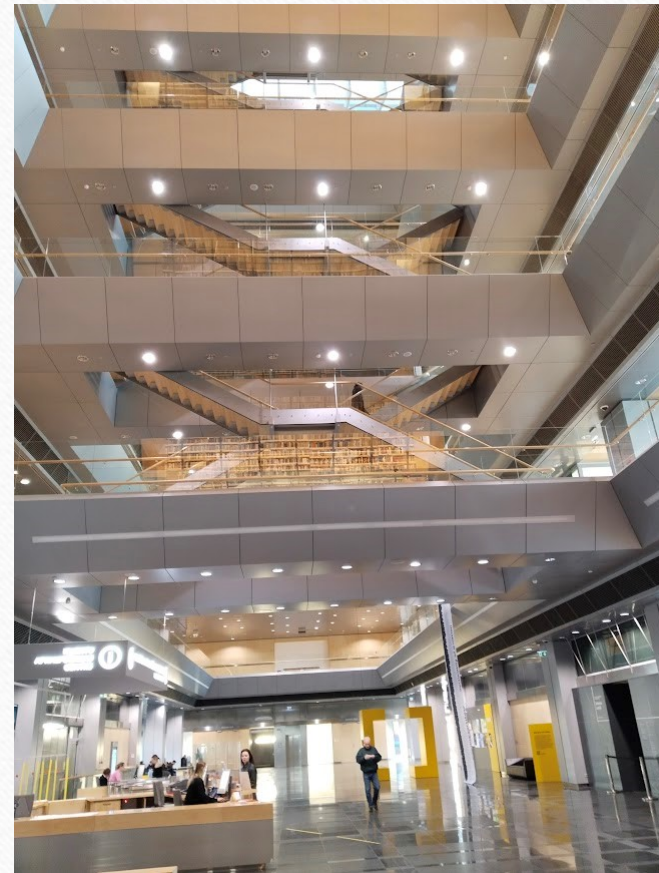

Učenci so obiskali UKM, si ob vodenju vodičke ogledali mostove ter pripravili razstavo.

Mostovi povezujejo skupnosti

- Obisk osnovne šole v tujini.
- Dopisovanje otrok druge triade v angleškem jeziku, spoznavanje kulture, okolja, kulinarike ...
- Raziskovanje možnosti za povezovanje preko spleta, skupno petje, pisanje pisem in mladostniško dopisovanje ...
- Sodelovanje učiteljev in izmenjava pedagoških praks ter spoznavanje kulture izbranih dveh dežel.

Lasten arhiv fotografij mesta Riga in učenca pri pisanju pisem prijateljem.

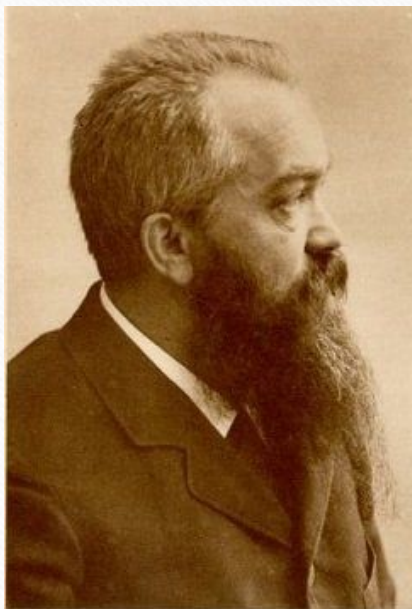
Potopisno predavanje

- Povezovanje s starši in sodelovanje učencev
- Spoznavanje aktivnega družinskega potovanja po ZDA
- Predstavitev aktivnosti Slovencev živečih v ZDA
- Slovenski jezik, ples in glasba so vezi z domovino.

Poti povezujejo tudi s preteklostjo

- Premagovanje poti z vlakom in peš.
- Skupaj preživeti dan vseh 150 otrok osnovne šole in več kot 20 zaposlenih – medvrstniško sodelovanje in podpora, spoznavanje, prilagajanje.
- Aktivnosti na domačiji A. Aškerc: raziskovanje literature, domačije, ilustriranje in likovno ustvarjanje v naravi, spoznavanje biotopov, rastlin in živali v bližnji okolici.
- A. Aškerc in njegova snovna in nesnovna dediščina, pomen njegovih potovanj ter povezav, ki so nastale, skrb za slovenski jezik in prevajanje.

Vožnja z brodom po Muri in spoznavanje potovanja preko reke nekoč in danes. Spoznavanje izgradnje, delovanje in pomena broda nekoč in danes.

Projekti v preteklosti

2019 - Dediščina # umetnost # razvedrilo

- Raziskovanje pastirskih iger (Ali je kaj trden most, barvice ...), prstnih iger in izštevank
- Ljudskega slovstva, oblačil, folklore, plesa in glasbila

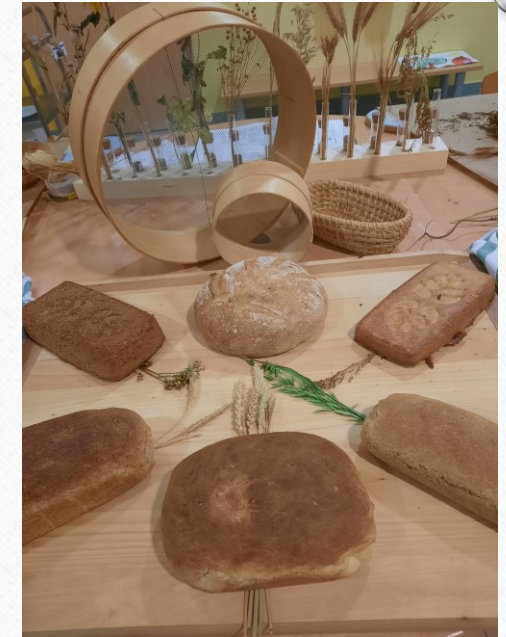
2020 – Spoznaj? Varuj! Ohrani.

- Spoznavali smo igre, običaje, delo v zadnjih 100 letih.
- Oblikovali smo tematske razstave:
 - Od kamna in palice do „lego kocke“
 - Od punčke iz cunj do barbike
 - Običaji in dela naših babic in dedkov
- Raziskovali smo literaturo in spoznavali ročno ter strojno šivanje.

2021 - Dober tek!

- Zrno na zrno pogača - raziskovanje žitaric, od semena do kruha
- Spoznavanje pripomočkov za peko kruha in spravilo ter mletje žita nekoč in danes. Spremembe in napredek tako v kmetijstvu kakor predelavi moke.
- Obiskali smo čebelarje in si ogledali panje, pripomočke čebelarja ter poskusili različne vrste medu.

Raziskovanje žit
in peka kruha iz
različnih mok.

Takrat smo prvokrat pripravili in pekli kruh in potico. Sedaj pogovsto pečemo ob praznikih in pripravimo za adventni bazar.

2022 – Vztrajnostna dediščina!

- Raziskovanje literature in pomena A. M. Slomška ob obletnico ter oblikovanje javne razstave: Kdo je Slomšek in zakaj je pisal knjige?
- Slomšek nekoč in danes, kjer smo se vsi z vlakom odpravili v Ponikvo.
- Raziskovanje pozitivnih sprememb uporabe slovenskega jezika nekoč in danes in vpliv A. M. Slomška na govorno in tiskano besedo.
- Medpredmetna povezava z umetnostjo glasbe ter likovne, športa, slovenskega jezika ter matematike ter okolja, spoznavanje biotopov okolice Ponikve, lege in poti potovanja vlaka.
- Otvoritev razstave, ki je bila širšega kulturnega pomena.

2023 – Redka in dragocena znanja, spretnosti in poklici

Delavnice različnih obrti in poklicev tako nekoč kot tudi danes. Oblikovali smo rože iz krep papirja spoznavali spretnosti, ki bogatijo in odšli na grad Grad, kjer smo tkali in oblikovali posodo iz gline. Izdelovali smo voščilnice iz papirja kot nekoč s pregibanjem ter se srečali z lončarjem ter kolarjem ter oblikovali kole za posajena drevesa na našem hribu. V šoli smo luščili fižol, trli orehe, mleli žito, „ružili“ koruzo ter spoznavali načine predelave nekoč in danes. Nekatere aktivnosti se niso spremenile, mnoge ne obstajajo več.

Aktivno sodelovanje v DEKD in TKD nam prinaša **aktivno ozaveščanje o pomenu napredka**, ki so ga omogočili naši predniki. V želji, da naši učenci spoznajo življenje nekoč, v času mladosti naših dedkov in babic, pradedkov in prababic jih vodimo skozi raziskovanje literature in jim omogočamo srečanja s posamezniki, rokovanje z materiali in pripomočki tedanjega časa. Želimo jim sporočiti, da je njihovo delo in učenje omogočalo napredek nam vsem. Naše mnogokrat lažje življenje ter bogastvo kulture, obrti in okolja kot ga poznamo danes je plod dela slehernega posameznika, ki je živel pred nami. Vsako najmanjše delo in odkritje vpliva na naš vsakdanjik. Človek s svojimi darovi spretnih rok, razvitih možganov ter rahločutnega in ljubečega srca prinaša svetu spremembe. Vzgoja za mir, sodelovanje ter oblikovanje lastnega mesta znotraj skupnosti nam omogoča ljubezen do kulturne dediščine naših prednikov ter aktivno oblikovanje dediščine za naše zanamce.

Sing peace posnetek